

Výroční (průběžná) zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2015 – zakázka č. 2115

Název projektu:

Diagnostická škála artikulačních a jazykových schopností u dětí v intaktní populaci

Specifikace řešitelského týmu:

Odpovědný řešitel: doc. PaedDr. Karel Neubauer, Ph.D.

Kontakt: karel.neubauer@uhk.cz, tel. 737 825 214

Pracoviště: Katedra speciální pedagogiky a logopedie PdF UHK

Studenti magisterského studia na PdF UHK:

Bc. Soňa Sieglerová

Studentka navazujícího magisterského studia Speciální pedagogika – logopedie (2. ročník prezenční formy studia).

Celková částka přidělené dotace:

13 500 Kč

Postup při řešení projektu:

Projekt byl součástí dlouhodobého výzkumného záměru Katedry spec. pedagogiky a logopedie, zaměřeného na problematiku vývoje adekvátního a prakticky využitelného diagnostického materiálu pro zhodnocení vývoje motorických řečových a jazykových schopností dětí předškolního věku a využitelného i pro věkovou skupinu dětí, která navštěvuje první stupeň základní školy, především do věku 8 let. Výzkumný záměr směřuje ke zpracování experimentální a následně i klinické verze diagnostického materiálu, sloužícího k možné následné validizaci pro uvedenou cílovou skupinu dětí v intaktní populaci. Předchozím projektem v roce 2014 bylo realizováno komparativní zpracování a kvalitní překlad tří akceptovaných diagnostických pomůcek z anglické jazykové oblasti, které byly v minulých dvou letech vydány v aktualizovaných verzích a společně poskytují reprezentativní vzor validizované klinické diagnostiky především jazykového vývoje dětí. (Action Picture Test, Word Finding vocabulary Test, Bus Story Test – A Test of narrative

speech). Vzhledem k technickým obtížím s dodávkou nebyl realizován překlad posledního z potřebných diagnostických materiálů, zaměřeného na fonologický screening.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byla realizace projektu zacílena na zpracování podkladů k oblasti fonologického rozlišování motorických řečových schopností dětí, s užitím překladu zahraničních diagnostických materiálů:

1) *Phonological Screening Assessment*, Speechmarkt, Bradwell Abbey, 2001 a 2010.

2) *Skala dysartrii, wersja dla Dzieci*, Continuo, Wroclaw, 2006 a 2012.

Dále na zpracování obsahu aktuálně vydaného diagnostického materiálu *Diagnostika jazykového vývoje*, zahrnujícího diagnostickou baterii pro posouzení vývoje jazykových znalostí a dovedností dětí předškolního věku. (Málková, Smolík, Grada, 2014) Překlad a zhodnocení materiálů a návrh diagnostické 0 – 4 stupňové škály pro zhodnocení řečových a jazykových schopností dětí ve věku 4 – 8 let jsou součástí písemných výstupů projektu.

Stávající komparativní studie zahraničních i domácích diagnostických materiálů pro zpracování návrhu experimentální verze diagnostické pomůcky v českém jazyce se ukazuje v současnosti jako pouze primární fáze pro následnou realizaci pilotního šetření s využitím této pomůcky u souboru dětí předškolního věku a dětí v 1. – 2. třídě základní školy, pro dosažení základního souboru dat, využitelných pro tvorbu kritérií hodnocení diagnostické škály.

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení:

1. Karel Neubauer

Stať **ASSESSMENT OF DEVELOPMENT SPEECH ABILITIES AT PRECHOOL CHILDREN AND IN START OF SCHOOL ATTENDANCE** byla přijata do kolektivní monografie v AJ, která bude v lednu 2016 vydána v Szczecine, Uniwersytet Szczeciński.

2. Karel Neubauer, Soňa Sieglerová

VÝZNAM VÝVOJOVĚ ZAMĚŘENÉ DIAGNOSTIKY A TERAPIE ODCHYLEK ARTIKULAČNÍCH SCHOPNOSTÍ U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Odborná stať v časopisu *Česko-Slovenská pediatrie* nebo *Pediatrie pro praxi* (exc. in SCOPUS), stať aktuálně k předání do recenzního řízení, vzhledem k charakteru periodik byla provedeno předběžné hodnocení zástupci AKL ČR.

3. Soňa Sieglerová

Překlad a zhodnocení diagnostického materiálu **Phonological Screening Assessment** (Speechmarkt, 2010) Text je součástí závěrečné zprávy z projektu SV. Téma bude zpracováno v diplomové práci autorky k 05/ 2016.

Publikační výstupy s vazbou na předchozí i současný vývoj tématu SV:

4. Odchytky vývoje artikulačních schopností dětí v předškolním a školním věku

Neubauer, Vondráčková, Paštiková, Zaplatílková

Monografie: KONTEXTY VÝVOJOVÝCH PORUCH ŘEČOVÉ KOMUNIKACE A SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ.
(Neubauer, Tübele, a kol.) Gaudeamus 2015, předáno 09/2015, aktuálně úspěšně recenzováno, k vydání v nakladatelství.

Přehled realizovaných výdajů:

Odměny řešitelům	Karel Neubauer	2000,-	Zpracování komparativní studie k tématu projektu, překlady zahraničních diagnostických podkladů
Stipendijní ohodnocení studentů	Soňa Sieglerová	8000,-	Zpracování komparativní studie k tématu projektu, překlady zahraničních diagnostických podkladů
Nákup kancelářského a spotřebního materiálu		3500,-	Nákup materiálu, spojeného s provedením projektu, toner, papír ad.
Celkem		13 500,-	

Datum: 4.1.2016

Podpis odpovědného řešitele

Karel Neubauer